

Pukinmäen taidekoulut

**SIRKUSTAITEEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN
OPETUSSUUNNITELMA 2018**

Pukinmäen taidekoulujen sirkustaiteen opetussuunnitelma

1 Yleistä	3
1.1 Pukinmäen taidekoulut.....	3
1.2 Taiteen perusopetus	3
1.3 Oppilaitoksen toiminta-ajatus	3
1.4 Arvot	3
2 Opetuksen toteuttaminen	5
2.1 Työtavat	5
2.2 Oppimisympäristö.....	5
2.3 Toimintakulttuuri	5
2.4 Oppilaaksi ottaminen	6
2.5 Oppimisen arviointi	6
2.6 Oppimäärän yksilöllistäminen	6
2.7 Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa.....	6
2.8 Toiminnan jatkuva kehittäminen	6
3 Sirkustaiteen opetuksen rakenne ja laajuus.....	7
3.1 Varhaisiän sirkuskasvatuksen laajuus.....	7
3.2 Taiteen perusopetuksen laajuus sirkustaiteessa	7
4 Varhaisiän sirkuskasvatus.....	8
4.1 Varhaisiän taideintegraatio-opinnot.....	8
4.2 Varhaisiän sirkustaiteen opinnot.....	8
5 Sirkustaiteen laaja oppimäärä	9
5.1 Sirkustaideopintojen rakenne ja laskennallinen laajuus	10
5.2 Sirkustaiteen perusopinnot.....	11
5.3 Sirkustaiteen syventävät opinnot	14
5.4 Opetuksen arviointi sirkustaiteessa.....	16
6 Aikuisten sirkustaiteen opinnot.....	18

1 Yleistä

1.1 Pukinmäen taidekoulut

Pukinmäen taidekoulut on Pukinmäen Taidetalo-yhdistys ry:n ylläpitämä monitaiteinen koulu, jossa voi opiskella kuvataidetta, musiikkia, sanataidetta, sirkustaidetta, tanssia ja teatteritaidetta sekä eri taiteenaloja integroivaa taidetta.

Pukinmäen taidekoulujen opetussuunnitelma noudattaa Opetushallituksen 2017 antamia taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteita. Sirkustaiteessa opetuksessa noudatetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusteita. Myös kuva- ja teatteritaiteen opetus pohjautuu laajan oppimäärän perusteisiin. Musiikin, sanataiteen ja tanssin opetuksessa noudatetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän perusteita. Opetussuunnitelman hyväksyy Helsingin kaupunki.

1.2 Taiteen perusopetus

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään hyvän taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista.

Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

1.3 Oppilaitoksen toiminta-ajatus

Pukinmäen taidekoulujen opetus on monitaiteista ja laadukasta taidekasvatusta, joka tukee lasten ja nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä heidän omassa elinympäristössään. Lapset ja nuoret nähdään taiteen kentässä täysivaltaisina toimijoina.

Pukinmäen taidekouluissa taideopetuksen erityispiirteenä on taiteiden välinen integraatio. Taideopetuksen tavoitteena on antaa kosketus monimuotoiseen taiteeseen piirtämättä jyrkkiä raja-aitoja eri taiteenalojen välille. Taiteen tekeminen nähdään leikin sukulaisena ja ihmisen perustarpeena, jossa mahdollistuu ihmisyyden tutkiminen ja maailmaan vaikuttaminen.

Taideopetus auttaa jäsentämään ympäröivää monikulttuurista todellisuutta ja auttaa rakentamaan kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opinnot myös tukevat uteliaisuutta, yhteistyötaitoja sekä luovaa ja kriittistä ajattelua. Taideopetus on kannustavaa ja oppilaan identiteettiä ja hyvinvointia vahvistavaa.

1.4 Arvot

Taidekäsitteet

Pukinmäen taidekouluissa taide ja taiteen tekeminen nähdään ennen muuta kokemuksena ja osana elämää. Taiteen tekeminen nähdään ihmisen perustarpeena. Taidetta tehdään näkyväksi taiteellisissa tuotoksissa eri taiteen aloille ominaisilla ja niitä integroivilla toimintatavoilla. Tekemiseen suhtaudutaan tosissaan ja ennakkoluulottomasti kunkin taiteenalan traditiota kunnioittaen sekä taiteellista ja taidollista laatua vaalien. Taide on monimuotoista ja ennalta määrittelemätöntä. Se on mahdollisuuksien tila, joka luodaan ihmisten ja ympäristön välisessä henkisessä, fyysisessä ja sosiaalisessa kanssakäymisessä. Taide, ihmisyyys ja maailma hengittävät toistensa läpi ja heijastavat toinen toistaan.

Ihmiskäsitys

Ihminen nähdään aistiensa kautta ympäristöään kokevana holistisena olentona, joka on jatkuvassa vuorovaikutuksessa ympäröivän maailman kanssa. Taideopetus tukee ihmisen yksilöllistä kasvua ja osallisuutta taidetta tekevään yhteisöön.

Taideopetus pohjautuu ihmisoikeuksien ja lasten oikeuksien sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kunnioitukseen. Opetuksessa edistetään laaja-alaista sivistystä, kulttuurien moninaisuutta, sukupuolten välistä tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetukseen voivat hakeutua kaikenikäiset ihmiset iästä, sukupuolesta, kulttuuritaustasta ja varallisuudesta riippumatta.

Oppimiskäsitys

Pukinmäen taidekoulussa oppilas on aktiivinen toimija, joka oppii kokemisen ja kokeilun kautta. Taideopetuksessa korostuvat luova leikki ja eri taiteenalojen traditiot sekä niiden välinen integraatio. Ihminen kasvaa, kehittyy ja tekee taidetta yhteisön ja ympäristön osana. Yksilö löytää oman ominaislaatunsa suhteessa toisiin. Kehollinen toiminta on oleellinen osa oppimistapahtumaa. Pukinmäen taidekoulussa taiteen tekeminen nähdään ihmisen elinikäisenä oppimisprosessina.

Hyväksytyksi tulemisen kokemus on oppimisen lähtökohta. Mielekkäät, merkitykselliset ja tyydyttävät kokemukset motivoivat ihmistä oppimaan. Harjoittelu ja sitoutuminen ovat avainasemassa oppilaan kehittymisessä. Taiteellinen sisältö ja taitojen oppiminen liitetään oppilaan intresseihin ja aikaisempaan osaamiseen. Oppilaalle annetaan mahdollisuus oivaltaa itse. Oppilaalla on vapaus etsiä omaa tietä ja itselleen mieluisaa tapaa tehdä taidetta. Virheitä saa tehdä, ja niihin voidaan suhtautua pedagogisina ja taiteellisina mahdollisuuksina.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2 Opetuksen toteuttaminen

2.1 Työtavat

Pukinmäen taidekoulujen oppimisympäristö koostuu vuorovaikutussysteemistä, jossa keskenään vaikuttavat yksilöt, ryhmä, opettajat, fyysinen toimintaympäristö ja koko yhteisö. Systeemin ytimessä on taiteen tekeminen ja oppiminen. Taiteen opiskelu on pitkäjänteistä ja tapahtuu opetussuunnitelman pohjalta. Taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Opetus on ryhmäopetusta, ja siinä painottuvat yhdessä opiskelu ja oppiminen. Musiikissa annetaan ryhmäopetuksen lisäksi myös pari-yksilöopetusta. Maltilliset ryhmäkoot ja opetustilanteen kannalta riittävä opetushenkilökunta mahdollistavat jokaisen oppilaan yksilöllisen huomioimisen.

Pukinmäen taidekouluissa halutaan mahdollistaa kaikkien toiminnassa mukana olevien kuuluminen "Puksun yhteisöön". Yhteisö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen, kannustava ja rohkaiseva. Opetuspaikat tehdään viihtyisiksi ja taiteelliseen toimintaan houkuttaviksi. Tavoitteena on auttaa oppilasta virittäytymään arkista ajattelua ja tottumuksia laajemmalle.

2.2 Oppimisympäristö

Pukinmäen taidekoulujen ensisijaisina oppimisympäristöinä toimivat Helsingissä Pukinmäen kaupunginosassa sijaitsevat sirkussali (Erkki Melartinin tie 2D), taidetalo (Unikkotie 4) ja musiikkikoulu (Säveltie 5). Oppimisympäristöt ovat fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallisia. Kesäisin taideproduktio-opintojen esityspaikkoina toimivat Mustasaaren ja Fallkullan kesäteatterit. Vuotuisia taideopintoihin liittyviä esityksiä, konsertteja ja näyttelyitä pidetään Malmitalon Malmisalissa ja Pukinmäen kirjastolla.

Opetustilat mukautuvat funktionaalisesti taiteenaloiksi tarpeisiin. Pukinmäen taidekoulussa taataan kullekin taiteenalle asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit. Välineet huolletaan säännöllisesti ja ne ovat turvallisia ja ajanmukaisia. Teknologiaa ja virtuaalisia oppimisympäristöjä hyödynnetään oppimisessa.

2.3 Toimintakulttuuri

Pukinmäen taidekoulut on aktiivisesti verkostoituva kulttuuritoimija, joka toteuttaa laadukasta taidekasvatusta yhteistyössä paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa. Taiteen perusopetusta kehitetään pitkäjänteisesti kansallisten toiminnasta vastaavien tahojen antamien määräysten ja suositusten pohjalta sekä yhteistyössä muiden taidekoulujen kanssa. Opetustoiminnasta vastaavat kunkin taiteenalan ja taideopetuksen ammattilaiset, jotka ovat sitoutuneita jatkuvaan oman taiteensa ja pedagogiikkansa kehittämiseen.

Taideopetuksen laadussa on ensisijaisen tärkeää kokijakohtainen laatu, jonka lähtökohta on oppilaiden opetustilanteessa kokema mielekkyys ja merkityksellisyys. Pukinmäen taidekoulussa jokaista oppilasta arvostetaan omana itsenään. Koulussa vaalitaan ihmisten välistä vastavuoroista kanssakäymistä, jossa jokaisella on mahdollisuus tulla kuulluksi. Ihmiset kohdataan ystävällisessä, kannustavassa ja kunnioittavassa hengessä. Yhteisöön kuulumisen kokemus on perusta, jonka päälle toiminta rakentuu. Oppilaiden osallisuuden lisäksi kannustamme heidän perheitään osallistumaan toimintaan. Taide tapahtuu, kun ihmiset antautuvat yhdessä sen äärelle.

Oppilaita kannustetaan tekemään taidetta tosissaan kohti todellisia taiteen esitys- ja julkistustilanteita. Oppilaat esiintyvät, konsertoivat ja järjestävät näyttelyitä lukuvuosittain. Oppilaita rohkaistaan vuosittain hakeutumaan esiintymään, konsertoimaan ja tuomaan taidettaan näytteille erilaisissa kansallisissa ja kansainvälisissä tapahtumissa. Esityksissä ja teoksissa vaalitaan taiteellista ja taidollista laatua.

2.4 Oppilaaksi ottaminen

Pukinmäen taidekouluihin otetaan uusia oppilaita syksyllä ja osaan ryhmistä myös pitkin vuotta. Ilmoittautuminen tapahtuu www-sivujen kautta kevätlukukauden lopulla. Pääsykokeita ei järjestetä, vaan paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Opetusta järjestetään kaikille halukkaille siinä määrin kun toimivia ryhmiä syntyy. Uusi oppilas aloittaa aina perusopetustasolta tai sopivaksi katsotulta tasolta. Mikäli oppilas on saanut muualla taiteen perusopetusta tai vastaavaa musiikissa, kuva-, sana-, sirkus- tai teatteritaiteessa tai tanssissa, luetaan nämä opinnot hyväksi. Vapaaoppilaspaikkaa voi hakea sosiaalisin ja taloudellisin perustein. Vapaaoppilaspaikat myöntää Pukinmäen taidetalo-yhdistys ry:n hallitus. Pukinmäen taidekoulut tekee vapaaoppilaspaikkojen osalta yhteistyötä sosiaalitoimen, kirkon diakoniatyön ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Sisaralennusta annetaan automaattisesti kaikille perheille, joiden lapsista useampi kuin yksi opiskelee Pukinmäen taidekouluissa. Maksunalennuksilla pyritään takaamaan taideopetuksen saavutettavuus kaikille toimintaan mukaan haluaville oppilaille.

2.5 Oppimisen arviointi

Pukinmäen taidekoulussa arviointi ymmärretään laajasti ihmisen ja ympäristön vuorovaikutuksena. Ihminen saa koko ajan ympäristöltään suoraa ja epäsuoraa palautetta itsestään ja omista taidoistaan. Ympäristöltä saamansa palautteen kautta ihminen oppii kuinka luontainen halu kuulua toisten joukkoon, tulla hyväksytyksi ja arvostetuksi voi tyydyttyä. Pukinmäen taidekoulussa panostetaan aktiiviseen palautteenantoon, joka tukee ihmisen hyväksytyksi tulemistä ja myönteistä kuvaa itsestä kyvykkäänä ja osaavana. Palautteen lähtökohtana on ihmisen kehittymispotentiaali.

2.6 Oppimäärän yksilöllistäminen

Pukinmäen taidekoulut tarjoaa oppilailleen mahdollisuuden opiskella taidetta oman taitotason ja intressien mukaan. Oppilaille laaditaan opintojen edetessä henkilökohtainen opintosuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, suoritukset ja arviointimenettely. Suunnitelmaa tarkennetaan välitavoitteiden tultua saavutetuiksi. Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä.

2.7 Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Pukinmäen taidekoulut tekee aktiivista yhteistyötä sekä toteuttaa taidekasvatusprojekteja eri yhteistyökumppanien kanssa. Oppilaitoksen koko henkilökunta seuraa aktiivisesti taiteen perusopetuskentän tapahtumia ja osallistuu taiteen perusopetuksen kehittämiseen. Oppilaiden vanhempiin pidetään aktiivisesti yhteyttä. Koulun tapahtumista tiedotetaan ja opintojen rakenteesta informoidaan oppilaita ja vanhempia. Kerran vuodessa pidetään vanhempainilta. Vanhempia rohkaistaan tulemaan mukaan taideproduktioiden avustaviin tehtäviin.

Pukinmäen taidekoulujen oppilaat ja opintoryhmät esiintyvät vuosittain lukuisissa koulun juhlissa, paikallisissa tapahtumissa, lasten ja nuorten kilpailuissa ja festivaaleilla sekä pyynnöstä yksityistilaisuuksissa.

2.8 Toiminnan jatkuva kehittäminen

Opetushenkilökunta ja oppilaat osallistuvat aktiivisesti opetussuunnitelman kehittämiseen, joka ymmärretään jatkuvana prosessina. Opetussuunnitelman kehittäminen taidekasvatuksen tieteenalaa ja taidekenttää seuraten sekä oppilaita kuunnellen on keskeinen osa Pukinmäen taidekoulujen toimintaa, jolla pidetään yllä taideopetuksen laatua ja ajantasaisuutta.

3 Sirkustaiteen opetuksen rakenne ja laajuus

3.1 Varhaisiän sirkuskasvatuksen laajuus

Pukinmäen taidekouluissa on mahdollisuus osallistua **varhaisiän taideintegraatio-opintoihin** ja **varhaisiän sirkustaiteen opintoihin**. Varhaisiän opetus on suunnattu 0–7-vuotiaille lapsille.

Taideintegraatio-opintojen toimintamuotoja ovat taidepomppu ja taidemuskari. Niiden yhteenlaskettu laajuus on 32 tuntia. Taidepomppua ja taidemuskaria pidetään kumpaakin 16 kertaa lukuvuodessa.

Varhaisiän sirkustaiteen opintojen opetusmuodot laajuuksineen ovat **vauvasirkus** (20 ot), **perhesirkus** (30 ot) ja **lasten akrobatia** (40 ot). Opetustuokioita pidetään 30 kertaa lukuvuodessa, 14 kertaa syyslukukaudella ja 16 kertaa kevätlukukaudella.

3.2 Taiteen perusopetuksen laajuus sirkustaiteessa

Sirkustaiteen opetuksessa noudatetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusteita. **Laajan oppimäärän** laskennallinen laajuus on yhteensä 1300 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perusteena käytetään 45 minuutin pituista oppituntia. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaiset opinnot ovat suunnattu 7–18-vuotiaille lapsille ja nuorille.

Pukinmäen taidekouluissa opetustuokioita pidetään 30 kertaa lukuvuodessa, 14 kertaa syyslukukaudella ja 16 kertaa kevätlukukaudella. Sirkustaiteen opetustuokiot muodostavat lukuvuosittain seuraavia opintokokonaisuuksia:

30 min = 20 ot/lv
45 min = 30 ot/lv
60 min = 40 ot/lv
75 min = 50 ot/lv
90 min = 60 ot/lv
120 min = 80 ot/lv

Opintojen kokonaiskesto vuosissa määrittyy sen mukaan, kuinka monta opintokokonaisuutta oppilas lukuvuosittain suorittaa. Mitä enemmän opintokokonaisuuksia lukuvuosittain suoritetaan sitä nopeammin opinnot etenevät.

4 Varhaisiän sirkuskasvatus

4.1 Varhaisiän taideintegraatio-opinnot

Varhaisiän taideintegraatio-opintojen toimintamuotoja ovat taidepomppu ja taidemuskari. Opetuksessa korostuu taiteen oppiminen leikin kautta, jossa eri taiteenalat integroituvat yhteen. Taidepomppussa yhdistyvät sirkustaide, tanssi ja teatteritaide. Taidemuskarissa yhdistyvät kuvataide, musiikki ja sanataide. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja eri taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Opinnot on suunnattu 2–5-vuotiaille lapsille.

Taidepomppu

Taidepomppu kehittää lapsen luovuutta, taiteellisia valmiuksia ja itsetuntoa. Lapset osallistuvat opetukseen yhdessä itselle läheisen aikuisen kanssa. Opetuksessa tutustutaan monipuolisesti sirkukseen-, tanssiin- ja teatteriin. Taidetta opitaan leikin kautta, jossa eri taiteenalat integroituvat yhteen. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja eri taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Lukuvuosittaiset esiintymiset, joihin osallistutaan yhdessä aikuisen kanssa, kuuluvat opetukseen.

Taidemuskari

Taidemuskari kehittää lapsen luovuutta, taiteellisia valmiuksia ja itsetuntoa. Lapset osallistuvat opetukseen yhdessä itselle läheisen aikuisen kanssa. Opetuksessa tutustutaan monipuolisesti musiikkiin, sanataiteeseen ja kuvataiteeseen. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja eri taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Lukuvuosittaiset esiintymiset, joihin osallistutaan yhdessä aikuisen kanssa, kuuluvat opetukseen.

Tavoitteet

- tutustua taideopetukseen ja taiteen tekemiseen leikin kautta
- tutustua ryhmämuotoiseen opetukseen
- saada kokemuksia esiintymisestä
- antaa kosketus kuvataiteeseen, musiikkiin, sanataiteeseen, sirkustaiteeseen, tanssiin ja teatteritaiteeseen

4.2 Varhaisiän sirkustaiteen opinnot

Varhaisiän sirkustaiteen opinnoissa oppilas tutustuu sirkustaiteeseen ja ohjattuun liikunnalliseen harjoitteluun ryhmässä. Pukinmäen taidekouluissa sirkustaiteen varhaisiän opetusmuotoja ovat **vauvasirkus, perhesirkus ja lasten akrobatia**. Opetuksen lähtökohtana on leikki. Opetuksessa korostuvat motoristen perustaitojen oppiminen eli tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot, joita harjoitellaan monipuolisesti sirkustemppeujen ohella. Samalla tehdään tutuksi sirkustaiteen sanastoa. Opetuksessa tuetaan aistihavaintojen tekemistä, mielikuvituksen ja aloitekyvyn kehittymistä, ja oppilas saa myönteisiä esiintymiskokemuksia. Vauvasirkus on suunnattu 0–2, perhesirkus 2–4 ja lasten akrobatia 5–7-vuotiaille lapsille. Vauva- ja perhesirkuksessa lapselle läheinen aikuinen osallistuu opetukseen yhdessä lapsen kanssa.

Tavoitteet

- saada myönteisiä kokemuksia sirkuksesta
- oppia ja kokeilla sirkusta leikin kautta
- kehittää valmiuksia työskennellä ryhmässä
- kehittää motorisia perustaitoja
- oppia esiintymistä ja itsensä ilmaisua leikin kautta
- kehittää valmiuksia tuleviin kuvataideopintoihin

5 Sirkustaiteen laaja oppimäärä

Sirkustaiteen laajan oppimäärän tavoitteena on antaa valmiuksia sirkustaiteen itsenäiseen harrastamiseen sekä oppilaan omien tavoitteiden ja mahdollisuuksien mukaan myös sirkustaiteen ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen hakeutumiseen. Sirkustaiteen opiskelu on pitkäjänteistä, tutkivaa ja oppiminen tapahtuu harjoittelun, kokemuksen ja monipuolisen tekemisen kautta. Opinnot auttavat oppilasta ymmärtämään sirkustaidetta monitaiteisena kokonaisuutena, jossa yhdistyvät taiteellinen, fyysinen ja sosiaalinen osaaminen. Kasvaminen sirkustaiteeseen tarkoittaa sirkustaiteen harrastamiseen tarvittavien taitojen ja tietojen pitkäjänteistä harjoittelua ja kehittämistä monipuolisesti eri sirkuslajeissa. Esiintyminen ja ilmaisu luovat perustaa taiteellisen ajattelun kehittymiselle ja luovalle tutkimiselle. Esiintyminen on isossa osassa Pukinmäen sirkuskoulun opetussuunnitelmaa ja jokainen sirkuskoulun oppilas osallistuu vähintään kevät- ja joulunäytöksiin. Tunneilla on pääasiassa aina kaksi opettajaa, jolloin taataan oppilaille henkilökohtainen ohjaus ja turvallinen oppiminen.

5.1 Sirkustaiteen opintojen rakenne ja laskennallinen laajuus

SIRKUSTAITEEN LAAJA OPPIMÄÄRÄ	1300 ot
SIRKUSTAITEEN PERUSOPINNOT	800 ot yhteensä
Yhteiset opinnot	600 ot yhteensä
Startti I	40 ot
Startti II	40 ot
Spurtti I	50 ot
Spurtti II	50 ot
Spurtti III	50 ot
Sirkuslajit	310 ot (valitaan vapaasti)
Akrobatia	50-60 ot
Ilma-akrobatia	40-60 ot
Jongleeraus	50 ot
Klovneria	50 ot
Käsilläseisonta	50 ot
Tasapaino	50 ot
Taito	60 ot
Vapaasti valittavat opinnot	200 ot yhteensä
Sirkuslajit	
Taideproduktio	
Sivuaine	
SIRKUSTAITEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT	500 ot yhteensä
Yhteiset opinnot	380 ot yhteensä
Sirkus syventävä I	60 ot
Sirkus syventävä II	60 ot
Sirkus syventävä III	60 ot
Oma laji I	60 ot
Omalaji II	60 ot
Lopputyö	80 ot
Vapaasti valittavat opinnot	120 ot yhteensä
Omalaji III-IV	
Sivulaji I-II	
Taideproduktio	
Sivuaine	

5.2 Sirkustaiteen perusopinnot

Sirkustaiteen laajan oppimäärän perusopinnot 800 ot jakautuvat kohdassa 5.1. esitetyn taulukon mukaisesti **startti I-II**, **spurtti I-III**, **sirkuslaji** ja **taito** –opintoihin sekä **vapaasti valittaviin** opintoihin. Sirkustaiteen perusopintojen suoritus aika riippuu lukuvuosittain valittavista viikkotuntien määrästä.

Startti I-II (40 ot + 40 ot = 80 ot)

Starttiopinnot muodostuvat kahdesta taitotasoltaan syvenevästä kokonaisuudesta. Starttiopintojen aikana vahvistetaan oppilaan motorisia perustaitoja sekä kehitetään sirkustaiteelle keskeisiä lajitaitoja, kuten tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoja. Oppilaat oppivat tekemään liikkeitä turvallisesti ja huomioimaan toisten turvallisuuden. Starttikokonaisuudet sisältävät lajikoikeiluja kuten akrobatiaa, ilma-akrobatiaa, pari- ja ryhmäakrobatiaa, jongleerausta, jalkajongleerausta, vanteita ja tasapainolajeja. Lisäksi harjoitellaan esiintymistä, itsensä ilmaisua ja ryhmätyötaitoja. Oppilaille tarjotaan säännöllisiä mahdollisuuksia esiintyä.

Tavoitteet

- oppii ja kokeilee eri sirkuslajeja
- oppii tuntemaan ja hallitsemaan kehoaan
- oppii akrobatia-, venyttely- ja voimaliikkeitä
- kehittää motorisia perustaitoja
- oppii kehonhallintaa
- oppii esiintymistä ja itsensä ilmaisua leikin kautta
- kehittää ryhmätyöskentelytaitoja

Spurtti I-III (50 ot + 50 ot + 50 ot = 100 ot)

Spurttiopinnot muodostuvat kolmesta taitotasoltaan syvenevästä kokonaisuudesta. Oppilas harjoittelee sirkusta pitkäjänteisesti kokemisen ja kokeilun kautta. Opetuksessa luodaan kannustava ja innostava ilmapiiri, jossa voi turvallisesti onnistua ja epäonnistua. Opintojen aikana oppilaat ottavat osaa myös sirkuksen lajitunneille. Spurttitunneilla oppilaat kehittävät sirkuksen perustekniikoita ja –taitoja kuten, ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa ja liikkuvuutta. Sirkuksen lajeihin orientoidutaan monipuolisesti, ja oppilaita opastetaan sirkukselle tärkeisiin toiminta- ja turvakäytänteisiin. Lisäksi perehdytään sirkussanastoon, -tietouteen ja -historiaan sekä katsotaan monipuolisesti erilaisia esityksiä ja opitaan keskustelemalla analysoimaan niitä. Opintojen aikana oppilaat esiintyvät aktiivisesti.

Tavoitteet

- harjoittelee monipuolisesti ja oppii tuntemaan ja arvostamaan eri sirkuslajeja
- oppii turvallisen tavan harjoitella
- oppii hyväksymään epäonnistumisia ja tottuu pitkäjänteiseen harjoitteluun
- kehittää ketteryyttä, voimaa ja koordinaatiota sekä liikkuvuutta
- käy katsomassa esityksiä ja osaa erottaa sirkuksen eri tyyliä
- oppii ilmaisemaan itseään sirkuksen keinoin
- oppii sirkustietoutta, sanastoa ja historiaa

Sirkuslajit (310 ot)

Lajiopinnoissa harjoitellaan sirkusta lajikohtaisesti. Lajiopinnoissa keskitytään entisestään turvalliseen harjoitteluun sekä syvennetään kehontuntemusta ja välineenkäsittelytaitoja. Keskeisenä opetussisältönä on myös sirkuksen eri lajien perustekniikoiden pitkäjänteinen harjoittelu. Kehontuntemusta ja -hallintaa harjoitellaan itsenäisesti ja yhdessä monipuolisilla liikkeiden laatua, ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa, liikkuvuutta ja rentoutumista kehittäville harjoitteilla. Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan itseään ja esiintymään. Opintoihin osallistutaan viimeistään spurttiopintojen aikana, jolloin valitaan yksi tai useampi harjoiteltava laji. Pukinmäen taidekouluissa opiskeltavia sirkuslajeja ovat:

- akrobatia
- ilma-akrobatia
- jongleeraus
- käsilläseisonta
- tasapaino
- klovneria

Tavoitteet

- oppii saavuttamaan tavoitteita ja nauttimaan niistä
- oppii huolehtimaan kehostaan itsenäisesti
- oppii tunnistamaan kehonsa rajoitteita ja erityispiirteitä
- rakentaa myönteisen kehosuhteen
- oppii nauttimaan esiintymisestä yksin ja ryhmässä
- oppii lajikohtaisia turvallisuusasioita
- tutustuu kansainvälisyyden merkitykseen sirkustaiteessa

Lajikuvaukset

Akrobatia. Akrobatia on sirkuksen liikekieli ja sen vuoksi akrobatia kulkee mukana koko taipaleen sirkusharrastuksen alusta loppuun. Akrobatiassa vahvistetaan kehonhallintaa ja lisätään voimaa ja venyvyyttä. Liikkeet muuttuvat haastavammiksi vuosi vuodelta. Harjoittelu aloitetaan kuperkeikoista ja kärrynpyöristä ja edetään flickeihin, voltteihin ja liikeyhdistelmiin. Harjoittelu toteutetaan turvallisesti pehmustetuilla alustoilla ja opettajien avustuksella. Oppilaita myös ohjataan auttamaan toinen toisiaan. Tunneilla harjoitellaan ja lisätään ponnistusvoimaa sekä vahvistetaan keskivartaloa ja lisätään liikkuvuutta.

Pari- ja ryhmäakrobatia. Pari- ja ryhmäakrobatiaa harjoitellaan sekä liikkuvina liikkeinä että paikallaan. Liikkeissä edetään ryhmän tason mukaan. Ryhmätyöskentely on isossa osassa opetusta. Opetuksessa käytetään suomen Nuorisosirkusliiton toteuttamia pari- ja ryhmäakrobatiakortteja opetuksen apuna. Tunneilla tehdään lisäksi parivoimia ja parivenytyksiä sekä pari- ja ryhmäleikkejä.

Klovneria. Klovneriassa käydään läpi monipuolisesti lajin eri osa-alueita, kuten mimiikkaa, slap stickiä ja naamioityöskentelyä. Opintoihin sisältyy taikuuden, maskeerauksen, naamion valmistuksen, ilmapalloeläinten tekemisen sekä klovneasun suunnittelun tekniikkaa. Koomisten kohtausten rakentaminen, rytmisesti oikean ajoituksen hallinta, äänenkäyttö suhteessa reaktioon, oman luontaisen liikelaadun karrikointi, erilaisten hahmojen tunnistaminen sekä oman fysiikan kokonaisvaltainen hahmottaminen ovat opetuksen ydintä. Opintojen aikana oppilas luo oman klovnihahmon.

Jongleeraus. Jongleerauksessa harjoitellaan jongleerauksen perusteita palloilla, keiloilla, renkailla ja diabololla. Harjoittelu aloitetaan palloilla ja lisäksi tehdään myös koordinaatioharjoituksia ilman välineitä. Hulavanteiden harjoittelu sisältyy jongleeraukseen. Niitä harjoitellaan sekä omana kokonaisuutenaan että jongleerausvälineiden kanssa. Oppilaat etenevät yhdestä välineestä eteenpäin tasonsa mukaan. Kun peruskuviot alkavat sujua, aletaan harjoitella liikeyhdistelmiä.

Ilma-akrobatia. Ilma-akrobatia etenee alkeista jatkotasolle. Alkeistasolla keskitytään hankkimaan voimaa ja harjoitellaan perusliikkeitä kuten kiipeämistä, taittoja, trapetsille nousua ja heilureita sekä helppoja liikkeitä. Jatkotasolla lisätään voimaa ja harjoitellaan jo yksilöllisemmin liikkeitä ja erilaisia kiipeämisiä ja nousuja välineelle. Esitysten kestot pitenevät ja oppilas pystyy tekemään pidempiä liikesarjoja ja kehittämään myös omaa liikemateriaalia. Ilma-akrobatian kehonhuollossa keskitytään voiman lisäämiseen tekemällä erilaisia kiipeämisiä, leuanvetoja ja vatsalihaksia. Liikkuvuudessa keskitytään selän ja jalkojen notkeuden lisäämiseen.

Käsilläseisonta. Käsilläseisontatunnilla harjoitellaan käsilläseisontan perusteita lähtien asennon korjauksesta, eri nousuista käsilläseisontaan, erilaisista asennoista ja kestävydestä. Käsilläseisontatunti sisältää paljon voima ja venyvyysharjoitteita ja lajille ominaisia keskivartaloa, ranteita ja olkapäitä vahvistavia liikkeitä. Kaikentasoiset oppilaat harjoittelevat samalla tunnilla ja opettaja vaikeuttaa ja helpottaa harjoitteita tarpeen mukaan. Käsilläseisontaa harjoitellaan eri alustoilla ja erilaisilla välineillä kuten käsilläseisontatapeilla ja palikoilla.

Tasapaino. Tasapainotunneilla harjoitellaan eri tasapainovälineillä kuten tasapainopallolla, rolabolalla, yksipyöräisellä sekä tiukalla ja löysällä nuoralla. Oppilaat kokeilevat kaikkia lajeja ja valitsevat halutessaan jonkun lajin jonka harjoitteluun paneutuvat. Tasapainotuntien kehonhuolto keskittyy pienten lihasryhmien aktivointiin ja kehoa avaaviin liikkeisiin.

Taito (60 ot)

Taito-opinnoissa tehdään perusopintojen päättötyö. Taito-opintojen ohella osallistutaan myös sirkuksen lajitunneille. Päättötyö voi olla esitys ryhmässä tai yksin. Oppilas osallistuu esityksen suunnitteluun aktiivisesti ja valitsee itse musiikin, asun ja teeman. Oppilasta ohjataan harjoittelemaan sirkustaitoja itsenäisesti ja yhdessä ryhmän kanssa. Oppilaita kannustetaan aktiiviseen ideoiden tuottoon ja luovuuteen. Oppilas arvioi omaa suoritustaan ja siitä keskustellaan arviointitilaisuudessa. Oppilas saa sekä suullisen että kirjallisen palautteen esityksestään.

Tavoitteet

- oppii esityksen valmistamista ja saa esiintymiskokemusta
- oppii asettamaan haasteita ja nauttii niiden saavuttamisesta
- oppii tuntemaan ja hallitsemaan kehoaan ja luottamaan siihen

Vapaasti valittavat opinnot (200 ot)

Pukinmäen taidekoulussa sirkustaiteen laajan oppimäärän perusopintoihin kuuluu vapaasti valittavia opintoja 200 ot. Vapaasti valittavia opintoja ovat **sirkuslajiopinnot, taideproduktio-opinnot ja sivuaineopinnot.**

Sirkuslajiopinnoissa oppilas osallistuu valitsemilleen sirkuslajitunneille ja syventää perusopinnoissa kehittyneitä taitojaan. Pukinmäen taidekouluissa opetettavia sirkuslajeja ovat: **Taideproduktio-opinnoissa** oppilas osallistuu monitaiteisen yleisölle esitettävän produktion toteutukseen, jossa hän voi toimia sirkusartistina tai muissa haluamissaan tehtävissä. Pukinmäen taidekoulussa tyypillisiä taideproduktio-opintoja ovat monitaiteinen jouluproduktio (40 ot) ja kesäproduktio (80 ot).

Sivuaineopinnoissa oppilas valitsee itselleen mieluisan taideaineen opiskeltavaksi sirkustaiteen ohella. Mahdollisia sivuaineita ovat kuvataide, sanataide, musiikki, tanssi ja teatteritaide. Sivuaaineita voi olla myös useampi. Sivuaaineiden tuntimäärät vaihtelevat taiteenalasta riippuen 20 tunnista 60 tuntiin lukuvuodessa.

Tavoitteet

- syventää näkemystä sirkustaiteesta
- kannustaa tekemään huomioita ja havaintoja sirkustaiteesta uudesta kontekstista käsin
- antaa kosketus monimuotoiseen taiteeseen
- tutustua taiteiden välisiin työskentelytapoihin
- innostaa havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden välisyyttä hyödyntäen
- rohkaista toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä

5.3 Sirkustaiteen syventävät opinnot

Sirkustaiteen laajan oppimäärän syventävät opinnot 500 ot jakautuvat kohdassa 5.1 esitetyn taulukon mukaisesti **sirkus syventävä I-III, oma laji I-II ja lopputyö** –opintoihin sekä **vapaasti valittaviin** opintoihin. Sirkustaiteen syventävien opintojen suoritus aika riippuu lukuvuosittain valittavista viikkotuntien määrästä.

Sirkus syventävä I-III (60 ot + 60 ot + 60 ot = 180 ot)

Sirkus syventävä opinnot muodostuvat kolmesta taitotasoltaan syvenevästä kokonaisuudesta. Opinnoissa harjoitellaan akrobatiaa ja ryhmäakrobatiaa pitkäjänteisesti taitoja hioen. Oppilaat kehittävät omaa liikemateriaalia ja harjoittelevat itsenäistä työskentelyä. Ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa, liikkuvuutta ja rentoutumista harjoitellaan monipuolisesti. Kehonhuollon merkitys lisääntyy ja oppilas ottaa enemmän vastuuta omasta harjoittelustaan. Oppilaita kannustetaan omaan henkilökohtaiseen kehonhuoltoon myös tuntien ulkopuolella. Kehonhuoltoon sisältyy perusensiaputaitojen harjoittelua. Opetuksessa syvennetään osaamista käytössä oleviin turvallisuusvälineisiin ja välineiden huoltoon sekä opetellaan sirkuslajien turvallisuustaitoja ja liikkeiden turvallista avustamista. Lisäksi perehdytään liikeanalyysiin ja liikkeen ydinkohtien hahmottamiseen. Opintojen aikana katsotaan sirkuksen eri tyyllilajein toteutettuja teoksia ja esityksiä. Opintoihin sisältyy vähintään yksi teosanalyysi vuodessa. Opintoihin sisältyy sirkushistorian, -tuntemuksen ja -kiinnitysten luennot. Opintojen aikana oppilas laajentaa tietämystään sirkuksesta ja tutustuu eri taiteenlajien vaikutukseen sirkuksessa. Ymmärrystä kansainvälisyyden merkityksestä sirkustaiteelle kehitetään katsomalla ja analysoimalla erilaisia esityksiä sekä opiskelemalla sirkustaiteen kansainvälistä sanastoa. Esiintymistä, vuorovaikutustaitoja ja roolityöskentelyä harjoitellaan ryhmässä erilaisten esiintymistaitoharjoitusten avulla. Esityksiä valmistetaan eri lähtökohdista hyödyntäen sirkustaiteen monimuotoisuutta ja taiteiden välistä yhteistyötä.

Tavoitteet

- oma-aloitteisuus ja vastuunottokyky kasvavat
- oppii avustamaan liikkeissä turvallisesti
- oppii käyttämään kehoaan siitä huolehtien ja vammoja välttämällä
- kehonhallinta lisääntyy ja oppilas pystyy muuntelemaan opittuja perusliikkeitä
- oppii ennaltaehkäisevää kehonhuoltoa: ruokavalio, lepo, uni, rentoutuminen
- käy katsomassa esityksiä ja osaa muodostaa mielipiteen esityksistä
- osaa tunnistaa sirkuksen eri tyyllisuuntia ja erottaa ne toisistaan
- on tietoinen sirkuksen historiasta ja kansainvälisyyden merkityksestä

Oma laji I-II (60 ot + 60 ot = 180 ot)

Syventäviin opintoihin sisältyy oman lajin opintoja joko yhdessä tai useammassa lajissa. Opinnoissa painotetaan oppilaan omaa taiteellista näkemystä ja oman tyyllilajin etsimistä. Oppilas syventää teknisiä taitojaan valitsemassaan sirkuslajissa ja oppii kehittämään taitojaan itsenäisesti. Esitysten suunnittelu, esiintyminen ja oppilaan henkilökohtaisen ilmaisun kehittäminen ovat keskeinen osa sirkustaiteen oman lajin opintoja syventävissä opinnoissa. Oman lajin osaamista syvennetään monipuolisin harjoittein, jotka koostuvat improvisaatiosta, esityksen rakentamisesta, tekniikkaharjoittelusta, liikeyhdistelystä, roolityöskentelystä. Oppilas kehittää omaa liiketyyliään ja esiintyy aktiivisesti. Oman lajin tunteihin sisältyy jatkuvaa lihaskunto- ja liikkuvuusharjoittelua.

Tavoitteet

- omaan lajiin löytyy syvyyttä ja oppilas oppii liikekehittelyä
- oppii huoltamaan oman välineensä
- oppii luomaan esityksiä omien ideoidensa pohjalta
- oppii analysoimaan omaa ja toisten tekemistä
- syventyy kiinnostuksensa mukaisiin tyyllilajeihin
- kokeilee eri tyyllilajeja
- syventää tietämystään sirkuslajeissa

Lopputyö (80 ot)

Syventävien opintojen lopuksi oppilas tekee lopputyön, joka on sirkusesityskokonaisuus tai sirkusnumero. Lopputyö on esitys joko yksin tai pienryhmässä, riippuen päälajista, jota oppilas on harjoitellut. Lopputyössä oppilaan itsenäinen työskentely ja vastuunotto kyky vahvistuvat, ja hän perehtyy esityksen valmistamiseen kokonaisuutena. Esityksen kokonaisuus koostuu oman liikemateriaalin työstämisestä, musiikin valinnasta, pukusuunnittelusta, valosuunnitelman tekemisestä.

Tavoitteet

- saa valmiudet hakeutua jatko-opintoihin
- oppii käyttämään sirkustaitoja itseilmaisuun ja kehittämään eteenpäin omia ideoitaan
- oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan omaa harjoitteluaan turvallisesti ja itsenäisesti
- valmistaa esityksen tai esityskokonaisuuden osan
- valmistaa sirkustaiteen laajan oppimäärän syventävien opintojen päätteeksi lopputyön

Vapaasti valittavat opinnot (120 ot)

Sirkustaiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin kuuluu vapaasti valittavia opintoja 120 ot. Vapaasti valittavat opinnot ovat oman lajin opinnot III-IV, sivulajiopinnot I-II, taideproduktio-opinnot ja sivuaineopinnot.

Oman lajin opinnoissa oppilas erikoistuu omaan lajiinsa ja syventää syventävissä opinnoissa kehittyneitä taitojaan. **Sivulajiopinnoissa** oppilas valitsee oman lajin rinnalle sivulajin, jota hän harjoittelee. **Taideproduktio-opinnoissa** oppilas osallistuu monitaiteisen yleisölle esitettävän produktion toteutukseen, jossa hän voi toimia sirkusartistina tai muissa haluamissaan tehtävissä. Pukinmäen taidekoulussa tyypillisiä taideproduktio-opintoja ovat monitaiteinen jouluproduktio (40 ot) ja kesäproduktio (80 ot). **Sivuaineopinnoissa** oppilas valitsee itselleen mieluisan sivuaineen opiskeltavaksi sirkustaiteen ohella. Mahdollisia sivuaineita ovat kuvataide, sanataide, musiikki, tanssi ja teatteritaide. Sivuaineita voi olla myös useampi. Sivuaineiden tuntimäärät vaihtelevat taiteenalasta riippuen 20 tunnista 60 tuntiin lukuvuodessa. Oppilas integroi omaa sirkustaiteellista osaamistaan sivuaineopintoihin.

Tavoitteet

- oppii käyttämään sirkustaitoja itseilmaisuun ja kehittämään eteenpäin omia ideoitaan
- tutustuu sirkustaidetta tukeviin taidelajeihin
- tuntee esityksen rakennetta, esityksen valmistamisprosessia ja osaa itse valmistaa esityksen tai esityskokonaisuuden osan
- osaa toimia osana taiteellista työryhmää

8.4 Opetuksen arviointi sirkustaiteessa

Sirkustaiteen arviointi on vuorovaikutteista. Oppilaan opiskelua, oppimista ja itsearviointia tukevat ryhmän ja opettajan antama palaute. Palaute oppimisesta ja työskentelystä on kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa. Oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan palautetta oppimisestaan ja työskentelystään erilaisissa oppimistilanteissa. Arviointi tapahtuu aina suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Kaikki palaute ja arviointi annetaan myönteisessä opiskelua ja oppimista edistävässä hengessä. Sirkustaiteen laajassa oppimäärässä arvioinnin kohteita ovat oppilaan kehittyminen, itsearviointi, oppimisprosessi ja tavoitteiden saavuttaminen sekä päättötyö.

Oppilaan kehittyminen

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa ja työskentelyä toisten kanssa. Arvioinnin tulee tukea oppilaan hyvän itsetunnon ja ilmaisuvalmiuksien kehittymistä sekä oppilaan halukkuutta kehittää itseään sirkustaiteessa ja sirkustaiteen keinoin. Oppilaille annetaan tunnilla positiivista ja rakentavaa palautetta. He oppivat kuuntelemaan ohjeita ja ottamaan myös harjoituskavereilta palautetta ja kehuja vastaan. Opettajat arvioivat kauden päätteeksi myös omaa työskentelyään ja tekevät toimintaansa mahdollisia muutoksia tarpeen mukaan.

Oppilaan itsearviointi

Opetuksessa tuetaan oppilaan kykyä arvioida omaa ja muiden työskentelyä. Oppilas harjoittelee koko opiskelun ajan itsearviointia ja häntä opastetaan oppimisensa dokumentoimiseen ja seurantaan.

Oppimisprosessi ja tavoitteiden saavuttaminen

Arviointi kohdistuu sekä prosessiin että lopputulokseen. Arviointimenetelmät valitaan siten, että ne edistävät asetettujen tavoitteiden saavuttamista, soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut sirkustaiteen laajan oppimäärän tavoitteet. Vähintään kerran vuodessa käydään kehityskeskustelu, joko henkilökohtaisesti tai ryhmässä, jossa kartoitetaan tavoitteita ja niiden toteutumista. Oppilasta arvioidaan myös ryhmätyöskentelytaidoissa ja kiinnostuksessa sirkustuntemukseen.

Lopputyö

Oppilas suunnittelee, valmistaa ja toteuttaa itsenäisesti sirkustaiteen laajan oppimäärän syventävien opintojen päätteeksi lopputyön yksin tai ryhmässä, jossa oppilas itse esiintyy. Sirkustaiteen laajan oppimäärän lopputyö on taiteellinen oppimisprosessi, joka muodostuu sirkusesityksestä ja kirjallisesta portfolioista. Kirjallinen osio sisältää lopputyön ennakkosuunnitelman ja raportin. Oppilaalta toivotaan myös itsearviointia ja analyysia omasta oppimisestaan ja tavoitteiden saavuttamisesta. Oppilas saa lopputyöstä ja portfolioista suullisen ja kirjallisen palautteen. Lopputyön arvioi oma opettaja ja toinen arvioija, joka on kyseisen alan asiantuntija. Lopputyö arvioidaan suhteessa oppilaan asettamiin tavoitteisiin ja itsearviointiin. Syventävien opintojen päättötöyön yhteydessä annetaan arviointi ja todistus koko taiteen laajan perusopetuksen suorittamisesta.

Lopputyön arviointi kohdistuu oppilaan esitykseen ja sen prosessiin sekä portfolioon, joka reflektoi näitä. Esityksen arvioitavia osa-alueita ovat esiintymistaito, sirkustekniikka ja esityksen kokonaisuus. Arvioinnissa keskitytään niihin sirkuksen osa-alueisiin, joihin opiskelija itse haluaa lopputyössään syventyä.

Sirkustaiteen lopputyötä arvioitaessa kiinnitetään huomioita seuraaviin kriteereihin:

- esityksestä/teoksesta tai sen osa-alueesta välittyvä kokonaisvaikutelma
- esityksen tekninen vaativuus sekä oppilaan tekniset taidot ja liikkeiden puhtaus
- esiintymistaidot, tulkinta ja läsnäolo
- taiteellisen kokonaisuuden ymmärtäminen, ja sen välittäminen vastaanottajalle
- sitoutuminen työskentelyprosessiin sekä aktiivinen ja vastuullinen työskentely

Sirkustaiteen lopputyön portfolioa arvioitaessa kiinnitetään huomiota seuraaviin kriteereihin:

- oman oppimisen arviointi ja tavoitteiden asettaminen
- oman taiteellisen prosessin kuvaus ja kiteytys
- oman taiteellisen prosessin analysointi, merkitysten ymmärtäminen ja eri osa-alueiden arviointi
- luovaan prosessiin liittyvien yllätysten, kysymysten, uusien ajatusten ja kokemusten esiintuominen

6 Aikuisten sirkustaiteen opinnot

Aikuisten sirkustaiteen opinnot tarjoavat pohjan elämänpituiselle harrastukselle tai sirkustaiteen kentällä toimimiselle. Aikuisten opetuksessa noudatetaan sirkustaiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opetuksessa luodaan kannustava ja sosiaalisesti vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri. Aikuisopiskelijaa ohjataan opiskelemaan sirkustaidetta pitkäjänteisesti taipumustensa ja mahdollisuuksiensa mukaisesti. Opetuksessa otetaan huomioon opiskelijoiden kiinnostusten kohteet sekä heidän aiemmat opintonsa ja kokemuksensa opiskeltavasta taiteenalasta. Opiskelijoita ohjataan itsenäiseen ja oma-aloitteiseen opiskeluun, henkilökohtaisten tavoitteiden asettamiseen, oman työskentelyn ja oppimisen seurantaan sekä itsearviointiin. Kaikenikäiset yli 18-vuotiaat voivat osallistua aikuisten taideopetukseen. Pukinmäen taidekoulussa taiteen tekeminen nähdään elinikäisenä oppimisprosessina.